

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія з видавничої справи,
культури та української філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи**

О.Б.Жильцов

2016 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Спеціальності:

- 012 Дошкільна освіта
- 013 Початкова освіта
- 014 Середня освіта (014.11 Середня освіта (Фізична культура))
- 014 Середня освіта (014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво))
- 014 Середня освіта (014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))
- 022 Дизайн
- 024 Хореографія
- 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (Бібліотечна справа)
- 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (Діловодство)
- 061 Журналістика (Видавнича справа та реагування)
- 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит)
- 073 Менеджмент (Організація виробництва)
- 081 Право
- 231 Соціальна робота (Соціальна педагогіка)

Київ - 2016 рік

Робоча програма «Українська література» для студентів за спеціальністю 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта; 014 Середня освіта (014.11 Середня освіта (Фізична культура)); 014 Середня освіта (014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)); 014 Середня освіта (014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)); 022 Дизайн; 024 Хореографія; 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Бібліотечна справа); 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Діловодство); 061 Журналістика (Видавнича справа та реагування); 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит); 073 Менеджмент (Організація виробництва); 081 Право; 231 Соціальна робота (Соціальна педагогіка)

Розробники: Дерманець Марія Анастасіївна, Горніцька Анастасія Вікторівна, Король Наталія Вікторівна, Розінкевич Наталія Василівна, Сидоренко Юлія Сергіївна - викладачі циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від «26» серпня 2016 року № 1

Голова циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Грузд (О.В.Груздьева)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
	<p>Спеціальності: 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта; 014 Середня освіта (014.11 Середня освіта (Фізична культура)); 014 Середня освіта (014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)); 014 Середня освіта (014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)); 022 Дизайн; 024 Хореографія; 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Бібліотечна справа); 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Діловодство); 061 Журналістика (Видавнича справа та реагування); 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит); 073 Менеджмент (Організація виробництва); 081 Право; 231 Соціальна робота (Соціальна педагогіка)</p>	Нормативна	
Загальна кількість годин – 130		Рік підготовки	
		1-й	
		Семестр	
		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних		Лекції	
		42 год.	26 год.
		Практичні	
		18 год.	8 год.
		Семинарські	
1-й сем.	2-й сем.	6 год.	6 год.
		Модульний контроль	
		2 год.	2 год.
		Самостійна робота	
4 год.	2 год.	12 год.	8 год.
		Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з українською літературою останньої третини XIX — до першої третини XX століття та з історичними і суспільними умовами у яких вона народжувалася, розвивалася та існує понині.

Завдання навчальної дисципліни:

- відкривати художню самобутність українського письменства, естетичну неповторність національної картини буття народу;
- розширювати культурно-пізнавальні інтереси у студентів: прилучати до художньої літератури, а через неї – до фундаментальних цінностей культури;
- підвищувати загальну освіченість громадянина України;
- досягати належного рівня сформованості вміння «читати і усвідомлювати прочитане»;
- сприяти всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації особистості в сучасному світі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей:**

- вдумливо читати та критично аналізувати програмові твори;
- визначати основну проблематику, сюжет, композицію, систему образів і виразально-зображувальних засобів мови;
- характеризувати героїв твору (аналізувати й обговорювати логіку їхніх поглядів і вчинків, їхні уявлення про сенс життя), розкривати сенс етико-психологічних колізій;
- виявляти авторську оцінку героїв, подій твору;
- характеризувати концепцію та найважливіші особливості поетики художнього твору;
- порівнювати твори, що належать до різних національно-культурних традицій (на рівнях окремих образів, сюжетів, тем, проблематики, поетики, літературно-естетичних систем);
- обґрунтувати свою оцінку прочитаних творів;
- складати простий та складний план власного висловлювання;
- створювати усні й письмові роботи, різні за обсягом, характером і жанром;
- складати план та конспект літературно-критичних статей;
- готувати доповідь чи реферат на літературну тему (за декількома джерелами).

3. Програма навчальної дисципліни

І семестр

Розділ I. ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – СЕРЕДИНИ ХХ СТОЛІТТЯ.

ЛІТЕРАТУРА 70-90-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ

Тема 1. Література II пол. ХІХ – поч. ХХ ст. Розвиток реалізму.

Тема 2. Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» - соціально-побутова повість-хроніка

Тема 3. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного – перший український соціально-психологічний роман

Тема 4. Українська драматургія та театр II половини ХІХ ст.

Тема 5. Багатогранність діяльності Івана Карпенка-Карого як актора, письменника, культурного діяча. Трагікомедія «Мартин Боруля»

Тема 6. Михайло Старицький. Історична основа трагічної долі українського та польського народів на прикладі твору «Облога Буші»

Тема 7. Основні риси українського модернізму. Борис Грінченко. Новела «Каторжна»

Тема 8. Іван Франко – вчений, письменник, громадський діяч. Збірка «З вершин і низин»: «Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна»; збірка «Зів'яле листя»: «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...», «Чого являєшся мені у сні?», «Декадент». Поема «Мойсей». Новела «Сойчине крило»

Розділ II. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 10-х рр. ХХ СТОЛІТТЯ

Тема 9. Михайло Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo» та повість «Тіні забутих предків»

Тема 10. Ольга Кобилянська як найяскравіша представниця українського модернізму. Символічна повість «Земля»

Тема 11. Новаторство Василя Стефаника. Психологічне розкриття теми еміграції на прикладі твору «Камінний хрест»

Тема 12. Неоромантизм у творчості Лесі Українки (Лариси Косач). «Contra spem spero», «І все-таки до тебе думка лине...», «Хвиля», «Стояла я і слухала весну», «Уста говорять: «Він навіки згинув!»». Драма-феєрія «Лісова пісня»

Тема 13. Микола Вороний. «Іванові Франкові», «Блакитна Панна», «Інфанта»

Тема 14. Олександр Олесь (О. Кандиба). «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...». Драматичний етюд «По дорозі в Казку»

Тема 15. Володимир Винниченко автор першого українського науково-фантастичного роману «Сонячна машина». Філософський підтекст новели «Момент»

Розділ III. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 20-30-х рр. ХХ СТОЛІТТЯ

Тема 16. Стилєове розмаїття літературних течій та угруповань 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки. Літературний авангард. Михайль Семенко - поет-футурист. «Бажання», «Місто», «Запрошення»

Тема 17. Найбільший модерніст 20-х років. Павло Тичина «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Одчиняйте двері...», «Пам'яті тридцяти»

Тема 18. «Київські неокласики». Микола Зеров («Київ – традиція»), Максим Рильський («Молюсь і вірю...», «Солодкий світ!...»)

Тема 19. Євген Плужник «Для вас, історики майбутні...», «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!...», «Річний пісок...»

II семестр

Розділ IV. ПРОЗА 20-30-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ

Тема 1. Літературна дискусія 1925-1928рр. ВАПЛІТЕ. Микола Хвильовий (Фітільов). Новела «Я (Романтика)»

Тема 2. Юрій Яновський «Шаланда в морі», «Дитинство» (з роману «Вершники»)

Тема 3. Ідейно-психологічна проза Валер'яна Підмогильного. Роман «Місто»

Тема 4. Остап Вишня (Павло Губенко). Усмійки «Моя автобіографія», «Сом»

Розділ V. ДРАМАТУРГІЯ 20-30-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ

Тема 5. Розвиток національного театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І.Франка), драматургії 1920–1930 рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми). П'єси В.Винниченка, М.Куліша, І.Дніпровського, І.Кочерги, Я.Мамонтова на перетині традицій «корифеїв», зарубіжної класики і модерної драматургії.

Тема 6. Микола Куліш. Сатирична комедія «Мина Мазайло»

Розділ VI. ЛІТЕРАТУРА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ (до 1939р.)

Тема 7. Міфологічність образів, поєднання язичництва та християнства у творчості Богдана-Ігоря Антонича. «Зелена євангеліє», «Різдво»

Тема 8. Осип Турянський. «Поza межами болю» - поема у прозі, історичний матеріал Першої світової війни

Розділ VII. ЕМІГРАЦІЙНА ЛІТЕРАТУРА

Тема 9. «Празька школа» української поезії та її представники: Олег Ольжич, Олена Теліга та ін.

Тема 10. Євген Маланюк «Під чужим небом», «Стилет чи стилос?..»

Розділ VIII. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО

Тема 11. Українська література II пол. ХІХ ст. - до поч. 40-х рр. ХХ ст.: ідейно-естетичні пошуки

Тема 12. Бесіда про вивчені твори української літератури

4. Структура навчальної дисципліни

І семестр

Таблиця 4.1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практ.	сем.	пк	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ І. ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – СЕРЕДИНИ ХХ СТОЛІТТЯ. ЛІТЕРАТУРА 70-90-х РОКІВ ХХСТОЛІТТЯ						
Література II пол. ХІХ – поч. ХХ ст. Розвиток реалізму	2	2				
Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» - соціально-побутова повість-хроніка	4	2	2			
«Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного – перший український соціально-психологічний роман	4	2		2		
Українська драматургія та театр II половини ХІХст.	4	2		2		
Багатогранність діяльності Івана Карпенка-Карого як актора, письменника, культурного діяча. Трагікомедія «Мартин Боруля»	4	2	2			
Михайло Старицький. Історична основа трагічної долі українського та польського народів на прикладі твору «Облога Буші»	4	2	2			
Основні риси українського модернізму. Борис Грінченко. Новела «Каторжна»	4	2				2
Іван Франко – вчений, письменник, громадський діяч. Збірка «З вершин і низин»: «Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна»; збірка «Зів'яле листя»: «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...», «Чого являєшся мені у сні?», «Декадент»	4	2	2			
Іван Франко. Поема «Мойсей». Новела «Сойчине крило»	2	2				
Разом за І розділ	32	18	8	4		2
Розділ ІІ. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 10-х рр. ХХ СТОЛІТТЯ						
Михайло Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo» та повість «Тіні забутих предків»	8	2	2	2		2
Ольга Кобилянська як найяскравіша представниця українського модернізму. Символічна повість «Земля»	4	2	2			
Новаторство Василя Стефаника. Психологічне розкриття теми еміграції на прикладі твору «Камінний хрест»	2	2				
Неоромантизм у творчості Лесі Українки (Лариси Косач). («Contra spem spero», «І все-таки до тебе думка лине...», «Хвиля», «Стояла я і слухала весну», «Уста говорять: «Він навіки згинув!»)	6	2	2			2
Леся Українка. Драма-феєрія «Лісова пісня»	2	2				
Микола Вороний. «Іванові Франкові», «Блакитна	3	2				1

Панна», «Інфанта»						
Олександр Олесь (О. Кандиба). «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...». Драматичний етюд «По дорозі в Казку»	3	2				1
Володимир Винниченко автор першого українського науково-фантастичного роману «Сонячна машина». Філософський підтекст новели «Момент»	6	2	2			2
Разом за II розділ	34	16	8	2		8
Розділ III. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 20-30-х рр. XX СТОЛІТТЯ						
Стильове розмаїття літературних течій та угруповань 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки. Літературний авангард. Михайль Семенко - поет-футурист. «Бажання», «Місто», «Запрошення»	2	2				
Найбільший модерніст 20-х років. Павло Тичина «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Одчиняйте двері...», «Пам'яті тридцяти»	5	2	2			1
«Київські неокласики». Микола Зеров («Київ – традиція»), Максим Рильський («Молюсь і вірю...», «Солодкий світ!...»)	3	2				1
Контрольна робота	2				2	
Євген Плужник «Для вас, історики майбутні...», «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!...», «Річний пісок...»	2	2				
Разом за III розділ	14	8	2		2	2
Разом за I семестр	80	42	18	6	2	12

II семестр

Таблиця 4.2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практ.	сем.	пк	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ IV. ПРОЗА 20-30-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ						
Літературна дискусія 1925-1928рр. ВАПЛІТЕ. Микола Хвильовий (Фітільов). Новела «Я (Романтика)»	5	2	2			1
Юрій Яновський «Шаланда в морі», «Дитинство» (з роману «Вершники»)	5	2		2		1
Ідейно-психологічна проза Валер'яна Підмогильного. Роман «Місто»	5	2	2			1
Остап Вишня (Павло Губенко). Усмійки «Моя автобіографія», «Сом»	4	2		2		
Разом за IV розділ	19	8	4	4		3
Розділ V. ДРАМАТУРГІЯ 20-30-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ						
Розвиток національного театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І.Франка), драматургії 1920–1930 рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми). П'єси В.Винниченка, М.Куліша, І.Дніпровського, І.Кочерги, Я.Мамонтова на перетині традицій «корифеїв», зарубіжної класики і модерної драматургії.	4	2				2
Микола Куліш. Сатирична комедія «Мина Мазайло»	4	2		2		
Разом за V розділ	8	4		2		2
Розділ VI. ЛІТЕРАТУРА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ (до 1939р.)						
Міфологічність образів, поєднання язичництва та християнства у творчості Богдана-Ігоря Антонича. «Зелена свангеліє», «Різдво»	4	2	2			
Осип Турянський. «Поza межами болю» - поема у прозі, історичний матеріал Першої світової війни	3	2				1
Разом за VI розділ	7	4	2			1
Розділ VII. ЕМІГРАЦІЙНА ЛІТЕРАТУРА						
«Празька школа» української поезії та її представники: Олег Ольжич, Олена Теліга та ін.	5	4				1
Євген Маланюк «Під чужим небом», «Стилет чи стилос?...»	5	2	2			1
Разом за VII розділ	10	6	2			2
Розділ VIII. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО						
Українська література II пол. XIX ст. - до поч. 40-х рр. XX ст.: ідейно-естетичні пошук	2	2				
Контрольна робота	2				2	
Бесіда про вивчені твори української літератури	2	2				
Разом за VIII розділ	6	4			2	
Разом за II семестр	50	26	8	6	2	8
Разом за I курс	130	68	26	12	4	20

5.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год.
I семестр		
1.	Еволюція Чіпки: від правдошукача до розбійника	2
2.	«Театр корифеїв» - золотий вік українського театру	2
3.	Химерне поєднання християнського та язичницького у повісті «Піні забутих предків» М.Коцюбинського.	2
Разом за I семестр		6
II семестр		
4.	Роман у новелах «Вершники» Ю.Яновського	2
5.	Остап Вишня - відомий український гуморист	2
6.	Міщанство та українізація твору «Мина Мазайло» М.Куліша	2
Разом за II семестр		6
Разом за I курс		12

6.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год.
I семестр		
1.	Українська ментальність, гуманістичні традиції народного побуту й моралі в повісті «Кайдашева сім'я» І.Нечуя-Левицького	2
2.	Дворянство як міф про краще життя на прикладі твору «Мартин Боруля» І.Карпенка-Карого	2
3.	Зображення реальної історичної події – героїчної оборони містечка-фортеці Буші на Поділлі 1654 року. Засудження братовбивчої війни	2
4.	Поема «Мойсей» - геніальна проекція біблійного сюжету на українську історію	2
5.	М.Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo». Символічні образи	2
6.	Розкриття споконвічного прагнення селянина бути господарем на землі. О.Кобилянська «Земля»	2
7.	Громадянська лірика Лесі Українки	2
8.	Прозові та драматичні твори В.Винниченка. Мала проза	2
9.	Світосприйняття та поетичний стиль П.Тичини	2
Разом за I семестр		18
II семестр		
10.	«Романтика вітаїзму» у творчості М.Хвильового. «Я(Романтика)» - гуманізм та фанатизм, побудова нового світу	2
11.	«Місто» В.Підмогильного - перший урбаністичний твір на території України	2
12.	Умовність зображення у творі «Поза межами болю» О.Турянського	2
13.	Еміграційна література	2
Разом за II семестр		8
Разом за I курс		26

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть год.
I семестр		
1.	Борис Грінченко (мала проза)	2
2.	М.Коцюбинський. Аналіз новели «Цвіт яблуні»	2
3.	Леся Українка. «Бояриня»	2
4.	М.Вороний. Символізм творчості	1
5.	Олександр Олесь. Трагічна суперечність між духовністю, мрією та жорстокістю	1
6.	В.Винниченко. «Чорна Пантера та Білий Ведмідь» - один із прикладів психологічної драми	2
7.	Символіст, імпресіоніст, романтист, який об'єднав усе в єдине – кларнетист Павло Тичина	1
8.	«Київські неокласики»: М.Зеров, М.Рильський, М.Драй-Хмара	1
Разом за I семестр		12
II семестр		
9.	Проблемність пореволюційної ситуації в Україні на прикладі твору М.Хвильового «Іван Іванович»	1
10.	Роман Ю.Яновського «Майстер корабля»	1
11.	Новелістика В.Підмогильного	1
12.	Розвиток українського театру	2
13.	Осип Турянський – літературний критик, перекладач	1
14.	Мистецькі угруповання за межами України	1
15.	Українська історична проза Західної України (Б.Лепкий, Ю.Опільський)	1
Разом за II семестр		8
Разом за I курс		20

8. Методи контролю

- ✓ *методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен;
- ✓ *методи письмового контролю:* письмове тестування, реферати;
- ✓ *методи комп'ютерного контролю:* тестові програми;
- ✓ *методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз

9. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

а) за джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосування комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- практичні: вправи.

б) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

в) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

г) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота студентів із книгою.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивація навчально-пізнавальної діяльності: початкові дискусії, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Таблиця 10.1

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком.
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії.
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування і нахили.

Критерії оцінювання творів

Таблиця 10.2

Рівень	Бали	Вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
Початковий	1	Побудованому студентом тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи	15-16 і більше	9-10
	2	Побудоване студентом висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики і граматична будова мовлення	13-14	
	3	Студентові слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлювання, потребує збагачення та урізноманітнення лексики й граматична будова висловлювання	11-12	
Середній	4	Висловлювання студента за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується певною завершеністю, зв'язністю; розкриття теми має бути повнішим, ґрунтовнішим і послідовнішим; чіткіше мають розрізняватися основна та другорядна інформація; потребує урізноманітнення добір слів, більше має використовуватися авторська лексика	9-10	7-8
	5	За обсягом робота учня студента наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразнена основна думка, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим	7-8	
	6	За обсягом висловлювання студента сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але учневі ще слід працювати над умінням самостійно формулювати судження, належно їх аргументувати, точніше добирати слова й синтаксичні конструкції	5-6	

Достатній	7	Студент самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добирає лексичні засоби, але ще має вдосконалювати вміння чітко висвітлювати тему, послідовно її викладати, належно аргументувати основну думку	4	5-6
	8	Студент самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлювання, загалом ґрунтовно висвітлює тему, добирає переконливі аргументи на їх користь, проте ще має працювати над урізноманітненням словника, граматичного та стилістичного оформлення роботи	3	
	9	Студент самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати	1+1 (негруба)	
Високий	10	Студент самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту	1	3
	11	Студент самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю	1 (негруба)	2

	12	Студент самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю	–	1
--	----	---	---	---

Критерії оцінювання виразного читання напам'ять художніх творів

Таблиця 10.3

Рівні навчальних досягнень		Критерії оцінювання
Початковий	1	Студент монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту
	2	Студент невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору
	3	Студент читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок
Середній	1	При читанні напам'ять твору студент допускає значну кількість помилок різного характеру
	2	Студент читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення
	3	Студент читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими огріхами
Достатній	1	При читанні напам'ять твору студент правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно
	2	Вивчений напам'ять твір студент читає з окремими декламаційними огріхами
	3	Студент виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності
Високий	1	Студент виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять
	2	Вивчений напам'ять твір студент декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного
	3	Читання напам'ять твору учнем відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Студент виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє "надзавдання" (мету) читання твору

11. Методичне забезпечення

1. Конспекти лекцій.
2. Навчальні посібники.
3. Робоча навчальна програма.
4. Засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

12. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть **володіти знаннями** про:

- специфіку літератури як особливого різновиду мистецької діяльності й своєрідної сфери культури;
- літературознавчі праці, передбачені для обов'язкового вивчення;
- принципи, шляхи, прийоми і методи осмислення художніх творів на основі вимог філологічного аналізу, з урахуванням здобутків літературознавчих досліджень;
- головні концепти епох та концепти-образи літературних творів, зазначених у програмі.

Аналізувати:

- твори з історії української літератури, беручи до уваги жанрово-стильову, ідейно-тематичну специфіку текстів;
- історико-художні літературні явища й літературний процес у цілому.

Добирати:

- літературу відповідно до зазначеної теми та працювати з першоджерелами;
- зразки літературних творів для інсценізацій.

Складати:

- коротке повідомлення про життєвий і творчий шлях письменників різних періодів історії української літератури;
- есе на заздалегідь запропоновану тему;
- тезисний план до прочитаного матеріалу;
- образну характеристику літературного персонажа.

13. Рекомендована література

Базова

1. Авраменко О.М. Пахаренко В.П. Українська література. 10 клас.– К: Грамота, 2010.
2. Авраменко О.М. Українська література. Хрестоматія 10 клас.– К: Грамота, 2010.
3. Борзенко О. І. - Українська література. 11 клас. Хрестоматія – К.: Ранок, 2012.
4. Мовчан Р.В, Авраменко О.В., Пахаренко В.П. Українська література. 11 клас.– К: Грамота, 2011.
5. Семенюк Г.Ф., Ткачук М.П., Слоньовська О.В. та ін. Українська література: підручник для 11 кл. загальноосв. навч. закладів // за заг. ред. Г.Ф.Семенова, – К.: Освіта, 2010.

Допоміжна

1. Авраменко О.М. Українська мова та література. Збірник завдання у тестовій формі. І частина. ЗНО. – К.: Грамота, 2015.
2. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література. Довідник. Завдання у тестовій формі. І частина. ЗНО. – К.: Грамота, 2015.
3. Авраменко О.М., Дідух Т.І., Чукіна В.Ф. Українська мова та література. Власні висловлення: рекомендації, критерії, зразки. – К.: Грамота, 2015.
4. Духовні криниці. Українська література: Хрестоматія для 11 класу середніх шкіл, ліцеїв, гімназій, коледжів. Частина II/ Упорядник Г.Ф. Семенюк, П.П. Хропко. – К.: Освіта, 2005.
5. Срібний птах: Хрестоматія з української літератури для 11кл. загальноосвіт.навч.закл.—Част.ІІ. / Упоряд. Г.Ф.Семенюк, М.П.Ткачук, А.Б.Гуляк.—2-ге вид.—К.: Освіта, 2006.
6. Хропко Г. Українська література: Підручник для 10 кл. Середніх шкіл, ліцеїв, гімназій, коледжів.- 3-тє вид. – К.: Освіта, 2005.

13. Інформаційні ресурси

- www.poetryclub.com.ua – сучасна поезія світу, критичні матеріали про літераторів;
- www.lib.proza.com.ua – твори сучасних українських і зарубіжних авторів;
- www.nbuv.gov.ua/tb/ukr.html – зібрання творів українського письменства від найдавніших часів до початку ХХ століття та ін.

Літературно-критичний матеріал та тексти художніх творів можна знайти на сайтах популярних фахових часописів

- www.book-courier.com.ua – "Книжковий кур'єр";
- www.elitprofi.com.ua/gazeta – "Книжник-ревію";
- www.krytyka.kiev.ua – "Критика"

Навчально-методична карта дисципліни «Українська література»
 на I семестр - 68 годин, із них: лекцій – 42 годин, практичних занять – 18 годин, семінарських
 занять – 6 годин, самостійна робота – 12 години, контрольна робота – 2 години.

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	Підсум- ковий контроль
I семестр				
Розділ I. ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – СЕРЕДИНИ ХХ СТОЛІТТЯ. ЛІТЕРАТУРА 70-90-х РОКІВ ХХСТОЛІТТЯ				
1.	Література II пол. ХІХ – поч. ХХст. Розвиток реалізму			
2.	Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» - соціально-побутова повість-хроніка	Українська ментальність, гуманістичні традиції народного побуту й моралі в повісті «Кайдашева сім'я» І.Нечуя-Левицького		
3.	«Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного – перший український соціально-психологічний роман		Еволюція Чіпки: від правдошукача до розбійника	
4.	Українська драматургія та театр II половини ХІХ ст.		«Театр корифеїв» - золотий вік українського театру	
5.	Багатогранність діяльності Івана Карпенка-Карого як актора, письменника, культурного діяча. Трагікомедія «Мартин Боруля»	Дворянство як міф про краще життя на прикладі твору «Мартин Боруля» І.Карпенка-Карого		
6.	Михайло Старицький. Історична основа трагічної долі українського та польського народів на прикладі твору «Облога Буші»	Зображення реальної історичної події – героїчної оборони містечка-фортеці Буші на Поділлі 1654 року. Засудження братовбивчої війни.		
7.	Основні риси українського модернізму. Борис Грінченко. «Каторжна»			
8.	Іван Франко – вчений, письменник, громадський діяч. (зб. «З вершин і низин»: «Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна»; зб. «Зів'яле листя»: «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...», «Чого являєшся мені у сні?», «Декадент»			
9.	Іван Франко. «Мойсей»,	Поема «Мойсей» -		

	«Сойчине крило»	геніальна проєкція біблійного сюжету на українську історію		
Розділ II. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 10-х рр. XX СТОЛІТТЯ				
10.	Михайло Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo» та повість «Тіні забутих предків» як проблема душевної рівноваги людини.	М.Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo». Символічні образи.	Химерне поєднання християнського та язичницького у повісті «Тіні забутих предків» М.Коцюбинського.	
11.	Ольга Кобилянська як найяскравіша представниця українського модернізму. («Земля»).	Розкриття споконвічного прагнення селянина бути господарем на землі. О.Кобилянська «Земля»		
12.	Новаторство Василя Стефаника. Психологічне розкриття теми еміграції на прикладі твору «Камінний хрест».			
13.	Неоромантизм у творчості Лесі Українки (Лариси Косач). («Contra spem spero», «І все-таки до тебе думка лине...», «Хвиля», «Стояла я і слухала весну», «Уста говорять: «Він навіки згинув!»)			
14.	Леся Українка «Лісова пісня»	Громадянська лірика Лесі Українки		
15.	Микола Вороний. «Іванові Франкові», «Блакитна Панна», «Інфанта»			
16.	Олександр Олесь. «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..». Драматичний етюд «По дорозі в Казку»			
17.	Володимир Винниченко автор першого українського науково-фантастичного роману «Сонячна машина». Філософський підтекст новели «Момент».	Прозові та драматичні твори В.Винниченка. Мала проза.		
Розділ III. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 20-30-х рр. XX СТОЛІТТЯ.				
18.	Стильове розмаїття літературних течій та угруповань 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки. Літературний авангард. Михайль Семенко - поет-футурист. «Бажання», «Місто», «Запрошення»			

19.	Найбільший модерніст 20-х років. Павло Тичина «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Одчиняйте двері...», «Пам'яті тридцяти»	Світосприйняття та поетичний стиль П.Тичини		
20.	«Київські неокласики». Микола Зеров («Київ – традиція»), Максим Рильський («Молюсь і вірю...», «Солодкий світ!..»)			
21.				Контрольна робота
22.	Євген Плужник «Для вас, історики майбутні...», «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!..», «Річний пісок...»			

на II семестр – 42 годин, із них: лекцій – 26 години, практичних занять – 8 годин, семінарських занять - 6 годин, самостійна робота – 8 годин, контрольна робота - 2 години.

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	Підсумковий контроль
II семестр				
Розділ IV. ПРОЗА 20-30-х РОКІВ XX СТОЛІТТЯ				
23.	Літературна дискусія 1925-1928рр. ВАПЛІТЕ. Микола Хвильовий (Фітільов). Новела «Я (Романтика)»	«Романтика вітаїзму» у творчості М.Хвильового. «Я(Романтика)» - гуманізм та фанатизм, побудова нового світу.		
24.	Юрій Яновський «Шаланда в морі», «Дитинство» (з роману «Вершники»)		«Вершники» Ю.Яновського	
25.	Ідейно-психологічна проза Валер'яна Підмогильного. Роман «Місто»	«Місто» В.Підмогильного - перший урбаністичний твір на території України		
26.	Остап Вишня (Павло Губенко). Усмішки «Моя автобіографія», «Сом»		Остап Вишня - відомий український гуморист	
Розділ V. ДРАМАТУРГІЯ 20-30-х РОКІВ XX СТОЛІТТЯ				
27.	Розвиток національного театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І.Франка), драматургії 1920–1930 рр. (від			

	ідеологічних агіток до психологічної драми). П'єси В.Винниченка, М.Куліша, І.Дніпровського, І.Кочерги, Я.Мамонтова на перетині традицій «корифеїв», зарубіжної класики і модерної драматургії.			
28.	Микола Куліш. Сатирична комедія «Мина Мазайло»		Міщанство та українізація твору «Мина Мазайло» М.Куліша	
Розділ VI. ЛІТЕРАТУРА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ (до 1939р.)				
29.	Міфологічність образів, поєднання язичництва та християнства у творчості Богдана-Ігоря Антонича. «Зелена євангеліє», «Різдво»			
30.	Осип Турянський. «Поза межами болю» - поема у прозі, історичний матеріал Першої світової війни	Умовність зображення у творі «Поза межами болю» О.Турянського.		
Розділ VII. ЕМІГРАЦІЙНА ЛІТЕРАТУРА				
31.	«Празька школа» української поезії та її представники: Олег Ольжич, Олена Теліга та ін.			
32.	Євген Маланюк «Під чужим небом», «Стилет чи стилос?..»	Еміграційна література		
Розділ VII. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО				
33.	Українська література II пол. XIX ст. - до поч. 40-х рр. XX ст.: ідейно-естетичні пошуки			
34.				Контрольна робота
35.	Бесіда про вивчені твори української літератури			